

Rolnummer 4841
Arrest nr. 115/2010 van 21 oktober 2010

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 44, § 3, 2°, en 44, § 2, *juncto* artikel 5, § 4, 2°, b), van de wet van 8 juni 2005 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens, gesteld door de Raad van State.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters M. Bossuyt en M. Melchior, en de rechters A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, J. Spreutels en T. Merckx-Van Goey, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging

Bij arrest nr. 199.000 van 17 december 2009 in zake Marcel Lambrechts tegen de Belgische Staat, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 31 december 2009, heeft de Raad van State de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schenden de artikelen 11, § 3, 2°, en 44, § 2, *juncto* artikel 5, § 4, 2°, b), van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat voor de toekenning van vergunningen tot het voorhanden hebben van vuurwapens een onderscheid wordt gemaakt tussen, enerzijds, personen die veroordeeld zijn wegens één van de misdrijven van het Strafwetboek die zijn opgenomen in artikel 5, § 4, 2°, b), en, anderzijds, personen die veroordeeld zijn wegens andere misdrijven vermeld in het Strafwetboek ? ».

Memories zijn ingediend door :

- Marcel Lambrechts, wonende te 2140 Antwerpen, Prins Leopoldstraat 57;
- de Ministerraad.

Op de openbare terechtzitting van 28 september 2010:

- zijn verschenen :
 - . Mr. T. Eyskens, advocaat bij de balie te Brussel, *loco* Mr. J. Bruneel, advocaat bij de balie te Antwerpen, voor Marcel Lambrechts;
 - . Mr. P. Peeters, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers A. Alen en J.-P. Moerman verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

De verzoekende partij heeft voor het verwijzende rechtscollege beroep tot nietigverklaring ingesteld van het besluit van 24 september 2007 van de gouverneur van de provincie Antwerpen waarbij haar aanvraag tot het verkrijgen van vergunningen tot het voorhanden hebben van vuurwapens - twee jacht- en sportwapens waarvoor voordien geen vergunning vereist was en drie verweervuurwapens waarvoor zij voordien vergunningen had gekregen - niet wordt ingewilligd. Op basis van de artikelen 11, § 3, 2°, en 44, § 2, van de wet van 8 juni 2006 werden de vergunningen geweigerd aan de verzoekende partij voor het verwijzende rechtscollege wegens haar vroegere veroordeling als dader of medeplichtige van een één van de misdrijven bedoeld in artikel 5, § 4, 1° tot 4°.

De verzoekende partij was van oordeel dat de voorwaarde ingeschreven in de artikelen 11, § 3, 2°, en 44, § 2, van de wet van 8 juni 2006 bij de beoordeling van haar aanvraag buiten toepassing diende te worden gelaten wegens haar strijdigheid met het gelijkheidsbeginsel omdat de lijst van misdrijven in artikel 5, § 4, 2°, b), van dezelfde wet willekeurig zou zijn en niet aan de finaliteit van de wet zou beantwoorden. Het verwijzende rechtscollege was van oordeel dat de voorwaarden vervuld waren om hierover een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof.

III. In rechte

- A -

Standpunt van de verzoekende partij voor het verwijzende rechtscollege

A.1. De verzoekende partij voor de Raad van State is van oordeel dat de in het geding zijnde bepalingen strijdig zijn met het gelijkheidsbeginsel doordat een - in het licht van het doel van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens (hierna: Wapenwet) - niet te verantwoorden onderscheid wordt ingevoerd tussen personen die zijn veroordeeld wegens één van de misdrijven van het Strafwetboek die zijn opgenomen in artikel 5, § 4, 2°, b), van de voormelde wet, en niet in aanmerking komen voor het verkrijgen van een wapenvergunning, en personen die zijn veroordeeld wegens andere misdrijven van het Strafwetboek, die daarvoor wel in aanmerking komen.

De Wapenwet beoogt immers de risico's voor de openbare orde tot het minimum te beperken en stelt de openbare orde en de veiligheid in de samenleving voorop, zodat het legitiem is dat een persoon die is veroordeeld voor een gewelddadig misdrijf en aldus zijn gewelddadige natuur heeft laten kennen, niet meer in aanmerking komt voor het verkrijgen van een vergunning voor een vuurwapen. De partij is evenwel van oordeel dat de lijst met misdrijven die worden vermeld in artikel 5, § 4, 2°, b), voortrekt willekeurig is en niet beantwoordt aan de finaliteit van de wet, vermits een persoon die bijvoorbeeld jaar vóór zijn aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning en dus lang vóór de inwerkingtreding van de wet is veroordeeld wegens valsheid in geschrifte, hiervoor niet meer in aanmerking komt, terwijl een persoon die bijvoorbeeld is veroordeeld wegens een ernstige schending van het internationaal humanair recht of wegens één van de terroristische misdrijven, wel in aanmerking zou komen om een wapenvergunning te krijgen.

Doordat er geen redelijke verantwoording bestaat voor het verschil in behandeling schenden de in het geding zijnde bepalingen het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel.

A.2. De verzoekende partij verwerpt het argument dat de door haar gegeven voorbeelden waarin de wet niet voorziet, boven alle twijfel zijn verheven. Het is theoretisch immers niet uitgesloten dat in die gevallen toch een wapenvergunning zou worden afgegeven, terwijl dat zeker niet kan voor een persoon die werd veroordeeld wegens valsheid in geschrifte. Evenmin aanvaardt zij dat de wettelijk bepaalde gevallen enkel « twijfelgevallen » zouden zijn, vermits onder de zogenaamde « twijfelgevallen » eveneens personen worden gerekend die zijn veroordeeld wegens moord.

Standpunt van de Ministerraad

A.3. De Ministerraad verwijst naar het arrest nr. 154/2007 van het Hof, waarin het heeft beslist dat aanvragen voor een wapenvergunning kunnen worden geweigerd aan personen die bepaalde misdrijven hebben gepleegd, gelet op de bescherming van de openbare veiligheid. De in artikel 5, § 4, 2°, b), vermelde misdrijven zijn ernstige misdrijven die worden bestraft met een criminele straf.

Met de lijst, die reeds voorkwam in de Wapenwet van 3 januari 1933, zoals gewijzigd bij de wet van 30 januari 1991, beoogde de wetgever te vermijden dat een particulier met twijfelachtige eerbaarheid, integriteit en bekwaamheid een activiteit zou uitoefenen die een grote impact heeft op de veiligheid van de samenleving. Gold dat standpunt toen evenwel uitsluitend voor de beslissing in verband met de erkenning van wapenhandelaars, dan heeft de wet van 8 juni 2006 de wapenwetgeving willen gelijkschakelen met de wetgeving op de bewakingsondernemingen en privédetectives. Dat die lijst bij artikel 11 van de Wapenwet ook van toepassing werd verklaard op de aanvragers van een wapenvergunning werd verantwoord door de overweging

dat men de toekenning van een dergelijke vergunning niet wou overlaten aan willekeur en subjectiviteit. In de parlementaire voorbereiding van de wet van 25 juli 2008 werd de lijst van opgesomde misdrijven uitgebreid omdat de wetgever niet wilde dat gewelddadige en onbetrouwbare personen die zich schuldig maakten aan misbruik van vertrouwen, in het bezit zouden zijn van wapens en van documenten die daarvoor worden afgegeven.

De Ministerraad is dan ook van oordeel dat de wetgever verschillende doelstellingen heeft willen nastreven met de opsomming van misdrijven, namelijk het verstrengen van de bestaande wetgeving, de gelijkschakeling van de wapenwetgeving met andere verwante wetgeving en het vermijden van willekeur. De overige, zeer specifieke misdrijven van het Strafwetboek werden niet opgenomen in artikel 5, § 4, 2°, b), omdat zij niets te maken hebben met betrouwbaarheid in verband met wapenbezit noch met gewelddaden. De wetgever is bijgevolg coherent opgetreden bij de opmaak van de lijst.

A.4. De Ministerraad gaat ook dieper in op de specifieke vergelijking met personen die werden veroordeeld wegens een schending van het internationaal humanitair recht en wegens een terroristisch misdrijf, die volgens de verzoekende partij voor het verwijzende rechtscollege niet zijn opgenomen in de lijst en precies het willekeurig karakter ervan aantonen.

De Ministerraad wijst allereerst erop dat bij de wet van 25 juli 2008 de voormelde misdrijven wel degelijk werden opgenomen in de lijst. Bovendien houdt de verzoekende partij voor het verwijzende rechtscollege er geen rekening mee dat de vergunning van personen die zijn veroordeeld voor die misdrijven, kan worden beperkt, geschorst of ingetrokken indien blijkt dat het voorhanden zijn van het wapen de openbare orde kan verstoren, zodat *a fortiori* de vergunning niet zal worden verleend indien de openbare orde kan worden verstoord. Tot slot kwam de opsomming van terroristische misdrijven in artikel 117/§ 2 van het Strafwetboek nauw overeen met de misdrijven die werden opgenomen in de versie van artikel 5, § 4, 2°, b), van de Wapenwet, vóór de wijziging ervan bij de wet van 25 juli 2008. Enkel de aard en de context van een terroristisch misdrijf zijn verschillend van de (voordien reeds) opgesomde misdrijven. Dat geldt ook voor de ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht opgesomd in titel Ibis van het Strafwetboek.

A.5. Of specifieke andere misdrijven zouden moeten worden opgenomen in de lijst van artikel 5, § 4, 2°, b), is volgens de Ministerraad een loutere beleidskwestie. Wel staat eenduidig vast dat er een gegronde reden was voor de opname van de veroordelingen wegens valsheid in geschrifte in de lijst. Dat ten tijde van de instelling van het beroep tot nietigverklaring bij het verwijzende rechtscollege nog niet alle misdrijven inzake misbruik van vertrouwen waren opgenomen, vormt volgens de Ministerraad, verwijzend naar het arrest nr. 57/98 van 27 mei 1998 van het Hof, geen probleem. In dat arrest oordeelde het Hof immers dat een onvolledige lijst van misdrijven geen schending van het gelijkheidsbeginsel inhoudt, zolang de opsomming steunt op een objectief criterium, wat te dezen zeker het geval is.

- B -

B.1. De prejudiciële vraag betreft de artikelen 11, § 3, 2°, en 44, § 2, *juncto* artikel 5, § 4, 2°, b), van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens (hierna : Wapenwet).

Op grond van artikel 11, § 3, van de Wapenwet wordt de vergunning voor een vergunningsplichtig vuurwapen of de daarbij horende munitie slechts verleend aan personen die voldoen aan onder meer de voorwaarde niet te zijn veroordeeld als dader of medeplichtige wegens één van de misdrijven bedoeld in artikel 5, § 4, 1° tot 4°.

Krachtens artikel 44, § 2, eerste lid, moet eenieder die op de datum van de inwerkingtreding van die wet - dit is op 9 juni 2006 voor de meeste bepalingen - een vuurwapen voorhanden heeft dat krachtens die wet vergunningsplichtig is geworden, daarvan binnen zes maanden aangifte doen bij de gouverneur bevoegd voor zijn verblijfplaats, door bemiddeling van de lokale politie. Indien de betrokkene houder is van een jachtverlof of van een sportschutterslicentie, wordt het wapen automatisch op zijn naam geregistreerd. Indien dit niet het geval is, wordt hem een vergunning uitgereikt mits hij meerderjarig is en geen veroordelingen heeft opgelopen zoals bedoeld in artikel 5, § 4.

Artikel 5, § 4, van de Wapenwet, waarnaar artikel 11, § 3, verwijst, bepaalt van welke personen de aanvragen voor de erkenning als wapenhandelaar of tussenpersoon onontvankelijk zijn. Onder 2°, b), van die bepaling worden vermeld de personen die als dader of medeplichtige veroordeeld zijn wegens een van de misdrijven bepaald in de artikelen 101 tot 135quinquies, 193 tot 214, 233 tot 236, 269 tot 274, 313, 322 tot 331, 336, 337, 344, 345, 347bis, 392 tot 415, 423 tot 442, 461 tot 488, 510 tot 518 en 520 tot 525 van het Strafwetboek.

De in artikel 5, § 4, 2°, b), vermelde lijst werd inmiddels vervangen bij artikel 4, 2°, van de wet van 25 juli 2008 tot wijziging van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens (*Belgisch Staatsblad*, 22 augustus 2008, eerste editie) en omvat thans de misdrijven bepaald in de artikelen 101 tot 135quinquies, 136bis tot 140, 193 tot 226, 233 tot 236, 246 tot 249, 269 tot 282, 313, 322 tot 331bis, 336, 337, 347bis, 372 tot 374, 392 tot 410, 417ter tot 417quinquies, 423 tot 442ter, 461 tot 488bis, 491 tot 505, 510 tot 518, 520 tot 525, 528 tot 532bis en 538 tot 541 van het Strafwetboek. Die wijziging werd als volgt verantwoord :

« De in het Strafwetboek vervatte lijst van strafbare feiten waarbij een veroordeelde geen aanvraag mag indienen om een vuurwapenvergunning te verkrijgen, wordt uitgebreid met alle misdrijven waarbij sprake is van geweldpleging en misbruik van vertrouwen » (*Parl. St.*, Kamer, 2007-2008, DOC 52-0474/001, p. 5).

B.2. Het verwijzende rechtscollege vraagt aan het Hof of de artikelen 11, § 3, 2°, en 44, § 2, *juncto* artikel 5, § 4, 2°, b), van de Wapenwet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schenden, doordat voor de toekenning van vergunningen tot het voorhanden hebben van vuurwapens een onderscheid wordt gemaakt tussen, enerzijds, personen die veroordeeld zijn

wegens één van de misdrijven van het Strafwetboek die zijn opgenomen in artikel 5, § 4, 2°, b), en, anderzijds, personen die veroordeeld zijn wegens andere misdrijven vermeld in het Strafwetboek.

B.3. De in het geding zijnde bepalingen, en in het bijzonder artikel 11, leggen in de wet de voorwaarden vast waaronder een wapenvergunning kan worden verkregen. De wetgever beoogde hiermee elke vorm van willekeur en subjectiviteit te vermijden. De voorwaarden op zich waren niet nieuw maar sommige werden nog niet op correcte wijze toegepast (*Parl. St.*, Kamer, 2005-2006, DOC 51-2263/001, p. 26).

Eén van de gevallen waarin de aanvraag zal worden geweigerd, is het geval waarin de aanvrager is veroordeeld als dader of medeplichtige wegens één van de misdrijven bedoeld in artikel 5, § 4, 1° tot 4°. Dat artikel bepaalt de voorwaarden voor de erkenning als wapenhandelaar en werd als volgt verantwoord in de memorie van toelichting.

« Deze bepaling maakt het mogelijk beter te voldoen aan de Europese regelgeving. Hierbij werd uitgegaan van een analoge bepaling in de recent aangepaste wetgeving op de bewakingsondernemingen (wet van 10 juni 2001 en wijziging van de wet van 10 april 1990).

[...]

In de bestaande erkenningscriteria worden tenslotte enkele aanpassingen aangebracht die tot doel hebben de risico's voor de openbare orde tot het minimum te herleiden. Zo wordt de toegang tot het beroep nu ook ontzegd aan zij die voor de bestaande reeks opgesomde misdrijven zijn veroordeeld tot een straf lichter dan drie maanden gevangenisstraf. Deze lijst wordt uitgebreid met de onverenigbare misdrijven bepaald in de zeer verwante wetgeving inzake private bewaking en privé-detectives, die op hun beurt de toegang tot deze beroepen ontzeggen aan personen veroordeeld voor inbreuken op de wapenwetgeving. Tot slot wordt ook rekening gehouden met de recente mogelijkheid dat ook rechtspersonen die een erkenning als wapenhandelaar vragen, zelf kunnen zijn veroordeeld wegens de genoemde inbreuken » (*Parl. St.*, Kamer, 2005-2006, DOC 51-2263/001, pp. 22-23).

B.4. Op grond van de gezamenlijke lezing van de artikelen 11, § 3, en 5, § 4, 2°, b), die te dezen in het geding zijn, wordt een wapenvergunning geweigerd aan personen die als dader of medeplichtige veroordeeld zijn wegens een van de misdrijven bepaald in de artikelen 101 tot 135quinquies, 193 tot 214, 233 tot 236, 269 tot 274, 313, 322 tot 331, 336, 337, 344, 345, 347bis, 392 tot 415, 423 tot 442, 461 tot 488, 510 tot 518 en 520 tot 525 van het Strafwetboek.

Die lijst van misdrijven stemt overeen met de lijst van misdrijven die - als uitsluitingsgrond voor de erkenning als wapenhandelaar (namelijk de persoon die vuurwapens, onderdelen voor die wapens en munitie vervaardigt, herstelt, verkoopt, opslaat, uitvoert, invoert of verkoopt voor groot- of kleinhandel) - werd opgenomen in artikel 1, § 2, 2°, b), van de wet van 3 januari 1933 « op de vervaardiging van, den handel in en het dragen van wapenen en op den handel in munitie », zoals gewijzigd bij artikel 1 van de wet van 30 januari 1991 (*Belgisch Staatsblad*, 21 september 1991) en bij artikel 6 van de wet van 10 januari 1999 (*Belgisch Staatsblad*, 26 februari 1999).

Uit de memorie van toelichting bij de voormelde wet van 30 januari 1991 tot wijziging van de wet van 3 januari 1933 blijkt de wil van de wetgever om geen vergunning te verlenen aan een particulier van wie de integriteit twijfelachtig is, wat vooraf dient te worden gecontroleerd.

« De artikelen 1 en 2 van de wet van 3 januari 1933 stellen geen enkele voorafgaande controle in voor de uitoefening van een economische activiteit met betrekking tot wapens en munitie. Daardoor is het niet mogelijk een voorafgaande controle uit te oefenen op de eerbaarheid van een particulier en kan de overheid geen particulier waarvan de integriteit twijfelachtig is, uitsluiten uit deze commerciële sector waarvan de weerslag op de openbare veiligheid niet meer moet bewezen worden » (Parl. C., Kamer, 1989-1990, nr. 978/1, p. 2).

Daaraan werd toegevoegd dat de aanvragen tot erkenning ingediend door personen tegen wie gerechtelijke beslissingen genomen zijn wegens feiten die hun bekwaamheid om dergelijke activiteiten uit te oefenen in het geding brengen, in principe zonder onderzoek worden afgewezen (*Ibid.*, p. 3).

B.5. Uit wat voorafgaat vloeit voort dat de maatregel waardoor een wapenvergunning, zelfs in een overgangsregeling als die waarin artikel 44, § 2, van de Wapenwet voorziet, wordt geweigerd aan de persoon die is veroordeeld wegens één van de misdrijven in artikel 5, § 4, 2°, b), van dezelfde wet, waaronder, zoals te dezen, het misdrijf van valsheid in geschrifte, tegemoetkomt aan de zorg van de wetgever om te voorkomen dat een vergunning wordt verleend aan personen die veroordeeld zijn voor feiten die de dader of medeplichtige als onbetrouwbaar doen overkomen voor het bezit van een wapenvergunning. De wetgever heeft derhalve een onderscheid gemaakt dat steunt op een objectief criterium dat redelijk verband houdt met het beoogde doel, zoals het hiervoor werd omschreven, in het bijzonder in B.4.

De omstandigheid dat, op het ogenblik van de aanneming van de in het geding zijnde wet, andere, meer recent omschreven misdrijven over het hoofd werden gezien die getuigen van diezelfde onbetrouwbaarheid van de aanvrager, doordat zij feiten van geweldpleging bestraffen, zoals een ernstige schending van het internationaal humanitair recht of één van de terroristische misdrijven, doet geen afbreuk aan de verantwoording van de maatregel. Ook het feit dat de wetgever die situatie nadien heeft verholpen bij de voormelde wet van 25 juli 2008 doet daaraan geen afbreuk.

B.6. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

niet verbeterde kopie

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

De artikelen 11, § 3, 2°, en 44, § 2, *juncto* artikel 5, § 4, 2°, b), van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 21 oktober 2010.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Bossuyt